

„Jdu pro kosa,“ oznámí Anna a zmizí v kůlně, kam ukládají nástroje, které potřebují mít po ruce. Setřásá z ramen stud a posměch, který postřehla v Šimonových očích.

„Musíme je napřed naostřit,“ instruuje ji Šimon, když nakládá kosa do povozu.

„Brousky mám, pojedeme a uděláme to až na poli,“ nedá se Anna. „Už jsme tam měli být.“

Usadí se na kozlík vedle Šimona a připadá si nepatřičně. Hlídá, aby se nedotkli ramený anebo koleny. Šimon zapráská bičem. František by koně jen polohlasem vyzval, aby šli. Projíždějí vsí a z chalup, ze kterých odešli muži, jako by zmizel život. Anně připadají smutné, stejně jako jejich stavení. Ohlédne se přes rameno. Josefína vyšla na dvůr a vylévá vodu z umývání nádobí. Pak ji ztratí z dohledu.

Musejí si pospíšet. Pozítří by byl oves přezrálý a zrna by z něj vylétávala samovolně, půlku by jich z pole pod střechu nedovezli. Šimon obratně naostří obě kosa. Anna se rozpomíná, jak ji otec zaučoval, a je mu vděčná, že na něj neplatily žádné prosby a lísání. Vždycky chtěl, aby rozuměla hospodářství – pro všechny případy. „Nikdy nevíš, co se stane.“ Takovou pohromu ale nemohl tušit nikdo.

Kosa se zařízne do stébel a všechna se naráz skácejí k zemi. Anna je odloží stranou, později svážou snopy. Kdyby tu byl František, kosil by se Šimonem on, odpoledne by se připojila ona s Josefínou a obilí by svázaly.

Přejde s kosou pole několikrát od pěšiny k lesu a zase zpátky. Paže jí těžknou, do kůže se zapichují horké paprsky, po spáncích stékají pramínky potu. Vydýchá se, protáhne si záda a jde dál. Šimon má náskok, přitom není vůbec zpocený. Anna ho vidí, jak pomalu kráčí k lesu a jak za ním zůstávají náruče klasů. U lesa odhodí kosu, rozepne

si kalhoty a močí. Anna se otočí zády. Dívá se dolů ke vsi. Měla by být v kuchyni s Josefínou, nandávat oběd do kastrůlků, do bandasky nalévat vychlazenou bílou kávu, zavinout půl bochníku chleba do šátku a spěchat sem, za Františkem.

Rozklepe se únavou a hladem. Měla se víc nasnídat. Děti s obědem zatím nikde. Josefína je pomalá, všechno jí trvá, zvláště když zůstane bez dohledu. Anna se přemůže a zvedne kosu, mátožný pohyb vynechá stébla, k zemi padne jen část klasů. Znovu. *Mysli na děti, ať mají co jíst*, zaslechne Františka.

„A kde jsi ty? Vysedáváš někde v Berouně a čekáš, co s vámi udělají, kam vás pošlou. Tady máš být, tohle je tvoje práce,“ řekne do dalších pohybů. Zastydí se. „Nemůžeš za to, já vím. Ani já za to nemůžu. Už nemůžu – a musím. Musím to vydržet – a nemůžu. A to jsi pryč jen den.“ Zamotají se jí nohy, sedne si do čerstvého strniště.

„Co je vám?“ volá na ni Šimon, ale nerozběhne se k ní.

„Nic!“ Anna vstane, vezme kosu a seče.

Borovice lemující vstup do lesa rozprostřou na okraji pole stín. Anna se v něm zastaví, utře si šátkem pot a napije se vody. U hřbitova zahlédne Josefínu, před ní spěchá Mařenka. Frantík jde úplně vepředu, v ruce klacek, kterým doráží na zapomenutá stébla.

„Neseme vám placky s mákem,“ hlásí Mařenka.

„Jste celí zlatí,“ chválí ji Anna. „Máme hrozný hlad.“

„Budeme jíst s vámi,“ usadí se Josefína ve stínu. „Sebe-ru pak klasy?“

„Ano, nemůžeme je tu nechat, podívej, nad Strašicemi se točí mraky.“

„Z toho nic nebude,“ otírá si Šimon rty od bílé kávy. „Vítr je rozfouká.“